

ความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเรื่องอารมณ์โกรธโดยแม่กับพฤติกรรมการจัดการ
อารมณ์โกรธของเด็กก่อนวัยเรียน: เปรียบเทียบระหว่างเด็กไทยกับเด็กญี่ปุ่น
ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

บทคัดย่อ
ของ
ผศ.ฉัตร บัวขำ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
กุมภาพันธ์ 2547

ผาณิตา บัวป่า. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเรื่องอารมณ์โกรธโดยแม่กับพฤติกรรมกรรมการจัดการอารมณ์โกรธของเด็กก่อนวัยเรียน: เปรียบเทียบระหว่างเด็กไทยกับเด็กญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย. ปริญญาโทพนธ์ วท.ม.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร.วิลาสลักษณ์ ชิววลี, รองศาสตราจารย์ ดร.ผจงจิต อินทสุวรรณ.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการจัดการอารมณ์โกรธของเด็กก่อนวัยเรียนเชื้อชาติไทยและเชื้อชาติญี่ปุ่น อันเป็นผลจากการถ่ายทอดทางสังคมเรื่องอารมณ์โกรธโดยแม่ และทำการเปรียบเทียบการถ่ายทอดทางสังคมระหว่างแม่ชาวไทยกับแม่ชาวญี่ปุ่น ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมกรรมการจัดการอารมณ์โกรธของเด็ก การถ่ายทอดทางสังคมของแม่โดยการเป็นตัวแบบแสดงอารมณ์โกรธ การสอนเรื่องอารมณ์โกรธ และการตอบสนองต่อการแสดงอารมณ์โกรธของเด็กด้วยแบบสอบถาม โดยให้แม่ชาวไทยและแม่ชาวญี่ปุ่นที่มีลูกอายุประมาณ 5 ปี เป็นผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มละ 100 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบความแปรปรวนแบบสองทาง และการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1. แม่ชาวไทยแสดงตัวแบบอารมณ์โกรธและสอนเกี่ยวกับอารมณ์โกรธมากกว่าแม่ชาวญี่ปุ่น แต่ทั้งแม่ชาวไทยและชาวญี่ปุ่นมีการตอบสนองต่อการแสดงอารมณ์โกรธของเด็กไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้แม่ทั้ง 2 เชื้อชาติมีการถ่ายทอดทางสังคมเรื่องอารมณ์โกรธด้วยการเป็นตัวแบบ การสอน และการตอบสนองต่อการแสดงอารมณ์โกรธของเด็ก ให้แก่ลูกเพศชายไม่ต่างจากลูกเพศหญิง

2. พฤติกรรมการจัดการอารมณ์โกรธทั้ง 6 ประเภทของเด็ก สามารถทำนายได้โดยการถ่ายทอดทางสังคมเรื่องอารมณ์โกรธโดยแม่ (การเป็นตัวแบบ การสอน การตอบสนองต่อการแสดงอารมณ์โกรธของเด็ก) และลักษณะชีวสังคมของเด็ก (เพศ เชื้อชาติ) ซึ่งพฤติกรรมกรรมการจัดการอารมณ์โกรธแต่ละประเภทมีตัวแปรทำนายที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายละเอียดดังนี้

พฤติกรรมกรรมการจัดการอารมณ์โกรธประเภทการแก้แค้น มีตัวแปรทำนายคือ การเป็นตัวแบบแสดงอารมณ์โกรธโดยแม่

พฤติกรรมกรรมการจัดการอารมณ์โกรธประเภทการยืนยันความคิดของตน มีตัวแปรทำนายคือ การเป็นตัวแบบแสดงอารมณ์โกรธ และการสอนเรื่องอารมณ์โกรธโดยแม่

พฤติกรรมกรรมการจัดการอารมณ์โกรธประเภทการปลดปล่อยอารมณ์ มีตัวแปรทำนายคือ การเป็นตัวแบบแสดงอารมณ์โกรธ การสอนเรื่องอารมณ์โกรธโดยแม่ เพศ และเชื้อชาติของเด็ก

พฤติกรรมกรรมการจัดการอารมณ์โกรธประเภทการหลีกเลี่ยง มีตัวแปรทำนายคือ การเป็นตัวแบบแสดงอารมณ์โกรธ การสอนเรื่องอารมณ์โกรธ การตอบสนองต่อการแสดงอารมณ์โกรธของเด็กโดยแม่ และเพศของเด็ก

พฤติกรรมกรรมการจัดการอารมณ์โกรธประเภทการขอการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ มีตัวแปรทำนายคือ การเป็นตัวแบบแสดงอารมณ์โกรธ การสอนเรื่องอารมณ์โกรธ การตอบสนองต่อการแสดงอารมณ์โกรธของเด็กโดยแม่ และเชื้อชาติของเด็ก

พฤติกรรมกรรมการจัดการอารมณ์โกรธประเภทการแสดงความไม่ชอบ มีตัวแปรทำนายคือ การเป็นตัวแบบแสดงอารมณ์โกรธ และการสอนเรื่องอารมณ์โกรธโดยแม่

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการถ่ายทอดทางสังคมเรื่องอารมณ์โกรธด้วยวิธีการทั้ง 3 แบบของแม่ ที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการอารมณ์โกรธของเด็กอย่างชัดเจน